

Verslag

Vergadering	Verslag werkatelier hydrologie en ecologie 1
Gehouden op	11-01-2018
Opgemaakt door	Alexander Minnaard
Aanwezig	Stakeholders Proeftuin Bewoners Agrariërs Overheden
Afwezig	
Zaaknummer	2016-004708

Op 11 januari vindt het eerste werkatelier hydrologie / ecologie plaats, onder leiding van onafhankelijk procesbegeleider Cees Anton de Vries. Aanwezig zijn bewoners, agrariërs, de golfbaan, de eigenaar van Nieuwkerk, de Naturentuin, gemeente, provincie, de Waterschappen, Brabants Landschap en Brabant Water. Ook zijn enkele raadsleden aanwezig.

De intentie is om vandaag het atelier te starten met het kijken naar de onderzoeken die er geweest zijn. Geven die een voldoende beeld van de situatie of moet er nog meer onderzocht worden? Daarnaast wordt er gekeken naar ieders doelstellingen. Wat wil je in het gebied qua hydrologie en wat en wie is daarvoor nodig? Ontbreekt er nog kennis en waarop baseer jij jouw ambities? Mark Jalink onderzoeker van KWR en betrokken als onafhankelijk expert, geeft daarnaast zijn visie op het gebied.

We zitten nu voor het eerst met het hele 'systeem' in één kamer. Voor het eerst vertellen we elkaar persoonlijk waar we aan werken en op basis waarvan. Onvermijdelijk betekent dat dat de logica van allerlei recente beslissingen in een nieuw licht komt te staan. Veel betrokkenen hebben tot nu toe hun best gedaan hun opdrachten netjes uit te voeren binnen de grenzen van de eigen sector of organisatie. Dat is niet van de éne op de andere dag allemaal anders. De komende maanden zullen we regelmatig oplopen tegen de spanning dat zaken vanuit het ene perspectief niet logisch zijn en vanuit het andere perspectief wel. Het gaat er nu om, het daar samen over te hebben.

In het werkatelier is vastgesteld dat het gebied qua geologie en hydrologie complex en eigenlijk uniek is. Het is eigenlijk onmogelijk om plek voor plek precies te weten wat er in de bodem gebeurt. Dat maakt ook dat de effecten van interventies meestal niet lineair te voorspellen zijn. Soms door vertragingseffecten, soms ook door bijzondere verschillen in de bodem. Tegelijk zijn allerlei effecten van eerdere maatregelen best logisch te duiden. Gewoon door te spreken met de mensen uit het gebied en door de peilbuismetingen eens goed te analyseren. Samen weten we heel veel niet en dat is ook niet erg. Het gaat erom dat we dit proces zien als een kans om samen beslissingen gaan nemen om zo een duurzame toekomst te creëren.

Dit gebied is uniek omdat het op twee breuklijnen ligt waardoor de waterhuishouding bijzonder gecompliceerd in elkaar zit. Er is sprake van bijzondere grindpakketten, zand, leem en keien. Er zijn forse hoogteverschillen op een relatief korte afstand. Dit alles komt vrijwel nergens in Nederland voor, en maakt vergelijken met andere gebieden in Nederland lastig. Hierdoor is de heide op sommigen plekken onverwacht droog en op andere plekken juist weer nat. Dit zorgt ervoor dat de effecten van geplande maatregelen lastig zijn in te schatten.

Uit de praktijkervaring komt naar voren dat de aanleg van diverse infrastructurele voorzieningen zoals de drainagesloten langs de Turnhoutsebaan en het verleggen van de Poppelse Ley van invloed is op de zomerdroogte. Aangegeven wordt dat er op de verkeerde plekken het natter is geworden na getroffen maatregelen zoals de herinrichting van de Krombeenden en de waterafvoer onder de Turnhoutsebaan.

Uit de discussie blijkt dat het heel belangrijk is dat beleidsuitspraken en modelstudies getoetst worden aan praktijkervaring uit het gebied en een goede monitoring van de daadwerkelijke effecten.

Ten slotte komt naar voren dat er vele peilbuizen zijn geplaatst in het gebied, maar dat onduidelijk is van wie welke buizen zijn. Het is onduidelijk of deze ook worden gemonitord dan wel daarvoor bruikbaar zijn en of welke meetgegevens er beschikbaar zijn.

Iedereen is er nu van overtuigd dat we nu op een andere manier aan de slag moeten met dit vraagstuk, niet meer allemaal los van elkaar te werk gaan, maar samenhangend en vanuit het gebied als geheel werken.

Voor de volgende bijeenkomst is er een aantal zaken afgesproken:

- Volgende afspraak inplannen: termijn van 4 weken.
- We gaan het gebied in om te kijken in de praktijk hoe de waterhuishouding functioneert.
- Waterschappen, overheden, Brabants Landschap en Brabant Water maken een overzicht van de aanwezige peilbuizen. Hoeveel zijn er en waar staan ze precies? Welke functioneren nog en welke niet?
- Er moet worden nagegaan wat is de status van alle maatregelen? In welke fase zijn de maatregelen? Welke maatregelen komen er nog aan en welke ruimte is er voor het afwijken van de plannen? Zijn er nog extra maatregelen nodig? Wat is de speelruimte voor de proeftuin?
- Hoe zit het met België? Gemeente Goirle en Waterschap de Dommel gaan kijken naar hun contacten met België.